

BENİM OLANLA BİZİM OLAN VE DE BİLİNÇ

*Ecz. İsmail GÜMRÜKÇÜ**

İlaç fiyatlarının serbest bırakılmasından bugüne iki buçuk yıl geride kaldı. Anımsanacağı üzere bu fiyat kararnamesi ile yokluğun önlenilmesi, daha kaliteli ilacın üretilmesi, firmalar arası rekabetin artırılarak ilaçta fiyatın düşürülmesi ereklenmekteydi. Ancak yaşanan iki buçuk yılın getirilenler ve götürülenler bilançosunda yalnızca tekel yarar ve çıkar çarkının ezdiği bir halk yoksulluğunun üretildiği gözlemlendi. Yoklukların yine varlıklarını sürdürdükleri bu süreçte, oluşan fiyat anarşisi sonucu reçeteler giderek asgari ücretle özdeş kılındı. Ve üretilen bu yoksulluktan kaçınılmaz olarak eczanelerde kendi paylarını aldı-alıyor. Ve yineliyoruz; ilaç fiyatları hiç bir zaman devlet denetimi dışında tutulamaz ve pazarı serbest rekabet yapısı içinde olamaz. Geçmişte olduğu gibi bugünde bu uygulamaya karşı olmak-çıkılmak bir mesleki görevden öte ulusal sorumluluk gereğidir.

En çokta şu Prof. reçetelerine bozuluyorum. Bir yada bilemedin iki kalem ilaç. Hasta bile çoğu defa memnun olmuyor. Haksız da değil hani, onca hastalığına o iki ilaç! Hele de ucuz ise! Bizde de öyle bir hekim vardı, bu tür reçete taklidçisi. Aslında fena hekim de değildi. Ama ne oldu sonradan? Eczanelerden bir tek bile hasta gönderilmedi. Çektiği iktisadi sıkıntılardan sonra şimdi idrak etti yanlışını da kalemi cömertleşti! Sen bana, ben sana, oyunun kaidesi bu kardeşim.

Dünya Sağlık Örgütü'nün; "kendi kendini tedavi edici ilaçlar" ABD'nin da; "Raf üzeri satılan ilaçlar" diye tanımladıkları OTC (Reçetesiz Satılan İlaçlar) nin ülkemizde de uygulamaya konulmasının çalışmaları sonuçlanmak üzeredir. ABD'de süpermarketlerde de satılan, Avrupa'da çoğu kez eczanede sınırlanmış olan bu ilaçlar uygulaması, kuşkusuz kendi mantığı içerisinde ve ülkesel koşullarda geçerliliği olan bir yöntem olmaktadır. Ancak yine Dünya Sağlık Örgütü'nce; "OTC'nin uygulanabilirliği halkın eğitimi ile yakından ilgilidir" genel saptaması ve buna ek, oluşmamış alt yapıya karşın bunun ülkemizde uygulanmaya çalışılması —hiçte yabancı olmadığı— dışsal bir dayatmanın ürünüdür. İnsan bedenini anında genişletmek-büyütmek olanaksızlığına karşın giysiyi küçültmek gerçekliği yine birtakım çıkar ilişkileri ile örtülmeye çalışılmaktadır. Bu örtü ve örtüleri kaldırmadan, öncelikle onları sınımsız kavramak-tutmak gerekir.

Yine 14 Mayıs Eczacılık Günü, yine bir telaştır gidiyor. Habire et-

kinlik deyip tekrarlıyorlar. Herşeyin bir usulü vardır. Getirirsin çok iyi bir-iki ses sanatçısı, şöyle popüler cinsten, akabinden de herkesin kurtlarını dökmesi için dans musikisi olur biter. Onca az insana seslenecek panelcileri getirtmek için harcanan maddi-manevi gayreti bu meselede göstermek gerek. Bu konu arz-talep işi, öyle dünyayı ve insanları değiştirmek işi değil. Ama istediğin kadar söyle, o kafalar değişmedikten sonra.

Son yılların sağlık içerikli en önemli olgularının başında kuşkusuz yeni hazırlanan "Sağlık Hizmetleri Temel Yasa Tasarısı" gelmektedir. Sağlık hizmetlerinin ayrılmaz bir parçası, bir anlamda bütünleyicisi olan Eczacılık mesleğinin de yakından ilgilendiren bu yasa tasarısı, içeriğindeki olumluluk kısırlığı ve bir bilinmezlik ve de belirsizlik yapısı ile oldukça çarpıcı yankılar uyandırdı. Haklı kuşkular, maddi eleştiriler aldı. Özelleştirilen KİT'ler ve devletleştirilen özel girişimler örneği bir genel siyasanında garip izlerini taşıyan bu tasarı ile Eczacılık hizmetlerinin nasıl verileceğini öğrenebilmek, bugünden onun özüne karşı olmayı engellemelidir. Yasanın özü onun biçiminin nasıl belirleneceğine ışık tutmaktadır.

Eczane nöbet çizelgeleri hak getire. Geçen ay cumartesi gecesi nöbetçi idim. Görseniz işsizliği resmen oturduk. Niye öyle olmasın ki; hem hafta sonu, buda yetmezmiş gibi bir de ay sonu. Karşıkı eczane-nin iki gün önceki nöbetini birde sorsunlar. Olmaz ki kardeşim, bu farklar kaldırılmalı ortadan. Geçtiğimiz umumi heyet seçimlerinde bir arkadaş nöbetlerdeki uygulamayı tenkit etmiş, hiç kimsede sesini çıkarmamış, öyle aktardılar!

Eczane eczacılığının yaşam yarınları üretim olgusunun gerçekleşirliği ölçeğinde varsıllaşabilir. Eczacılığın gerçek işlevi onun ancak üretim ile olan ilişkisi tarafından belirlenir. Bugünden eczane ölçeğinde başlatılacak olan küçük çaplı üretim ve uzun erimde Ecza Kooperatifleri aracılığı ile gerçekleştirilecek kolektif üretim bu olgunun iki boyutunu somutlamaktadır. Uzun erimde varılacak-eldelenecek hedeflere uzanan yollar bugünden büyük bir ivme ile kooperatifler aracılığı ile aşılmaktadır. Ancak ön koşul, varış yerinin kafağının ardı olduğu saplantısından arınmak olmalıdır.

Geçen ay odaya gittim. Hani şu Resmi Kurumlarla anlaşma yapmak için bir müracaat formu çıktı, onu alayım diye. Senelik aidatları verdiğimiz yetmiyormuş gibi, bir de Yardımlaşma Sandığı diye bir kuruluşa kayıt olmak mecburi imiş, aidatlarımızda ödemek gerekiyormuş, aksi halde oda azalığı vecibelerini yerine getirmemiş olunmuş, buna ilave olarak bu formu da alamazmışım diye söylendi durdular. Kardeşim, bana ne bu Yardımlaşmadan, Bağ-Kur'a üyeyiz ya!

SAĞLIK, İLAÇ VE ECZACILIK ÜZERİNE GÜNÜMÜZ TÜRKİYESİNDE OLDUKÇA YAŞAMSAL KARARLAR ALINMAKTA VE BİRÇOĞUDA UYGULAMAYA KONULMAYA ÇALIŞILMAKTA-DIR. ALT YAPIDA OLUŞMAYAN ANCAK ÜST TOPLUMSAL

KATMANLARIN BİÇİMLENMELERİNE OLDUKÇA ÖNEMLİ VASATLAR OLUŞTURAN BU KARARLARIN BİRÇOĞU DEMOKRASİNİN BİÇİMSELLİĞİ İLE DEMOKRATİKLEŞMENİN KURAM VE PRATİK FARKLILIĞI GEREĞİ-SONUÇU ECZACILARIN SÖZ VE KARAR HAKLARININ OLMAKSIZIN KATILIMSIZLIĞI İLE GERÇEKLEŞMİŞTİR. ANCAK BU OLUMSUZLUKLARA KARŞIN ECZACILARIN KENDİ ÖRGÜTSEL VEDE BÖYLESİ MESLEKİ YAPILANMALAR KARŞISINDAKİ FAYDACI KONUMLARI, DUYARSIZLIKLARI VE GÜNÜ KURTARMA EĞİLİMLERİ EN AZINDAN STATÜKONUN KORUNMASINA ÖNEMLİ BOYUTLARDA KAYNAK SAĞLAMISHTIR-MAKTADIR. AKTİF KATILIMIN YİĞİNSAL BOYUTUNA ETKİYEN BU ETKEN, SONUÇTA İNSANLARIN BENİM OLANDAN BİZİM OLANA GEÇMELERİNDEKİ TARİHSEL ZORLUK İLE SORUNSALLAŞMAKTADIR. BUNU AŞMAK TARİH KÖKENLİ BİLİNÇ İLE OLASIDIR. TOPLUMSAL SORUMLU LUĞUN GELİŞMESİNİN EN BÜYÜK KAYNAĞI İSE BİLİNCİN YAYGINLIĞIDIR.

YAZIMIZIN, TARTIŞMA YARINLARINDA GENİŞ AÇILI VE DERİN SOLUKLU ORTAMLARI SAĞLAMASI DİLEĞİ İLE VE SAYGIYLA...

